

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 293

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 8 februari 2018

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Bosbeleid - Aankoop van bossen van het OCMW Brussel in de Vlaamse Rand

Ter aanvulling van de bespreking van dit onderwerp in de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn op 23 januari 2018 heb ik nog enkele concrete vragen in verband met de recent aangekochte bossen in de Vlaamse Rand die eigendom waren van het OCMW van Brussel. De minister plaatste dit zelf in het engagement om in de Rand 1000 hectare bijkomend toegankelijk groen te realiseren tegen 2019, zoals opgenomen in het regeerakkoord. In de mate dat de aankopen in Dilbeek (Laarbeekvallei) en Beersel (Zennebeemden) en van een deel van het Hallerbos daaraan tegemoetkomen, zijn ze uiteraard zeer welkom. Of dat zo is, blijkt echter niet zo duidelijk uit de communicatie van de minister.

Het is evenmin duidelijk over welke percelen het gaat. Zo is het niet duidelijk of deze bossen op een of andere manier bedreigd waren met verdwijning en, zo ja, of aankoop ervan de enige manier was om hun voortbestaan te garanderen. Een eventuele bestemmingswijziging, mét vergoeding voor de eigenaar, had misschien hetzelfde effect kunnen hebben. Over de precieze aankoopprijs is tot nog toe overigens geen duidelijkheid gegeven.

Indien de bossen nu al toegankelijk waren, draagt de aankoop op zich ook niet bij tot het halen van de vooropgestelde extra 1000 hectare. Met name het Hallerbos is ook nu al dermate druk bezocht dat de betrokken besturen in het bloeiseizoen maatregelen moeten nemen om de toeloop in goede banen te leiden. Van een gebrek aan toegankelijkheid was hier dus op het eerste gezicht geen sprake.

De discussie in de commissie ging onder meer over de juiste interpretatie van het begrip 'bijkomend toegankelijk groen'. Gaat het over extra bos of over bestaand bos dat toegankelijk gemaakt wordt? Hoewel het niet duidelijk is over welke percelen het precies gaat, blijkt uit de bespreking dat het inderdaad bestaande bossen zijn waarvan het beheer en het onderhoud te wensen overlaat aangezien dit geen kerntaak is van een OCMW. Het zou dus kunnen dat met deze aankoop - hoe waardevol ook - het evenwicht dat de minister beoogt tussen extra bos en bestaand bos dat toegankelijker wordt niet wordt bereikt en dat er geen vierkante meter bos bijkomt.

Begin januari 2018 communiceerde de minister in de media over deze aankoop als een contractueel vaststaand feit. Nu we een maand verder zijn, kan de minister wellicht de aankoopprijs meedelen, ook al kon ze dat niet op 23 januari in de commissie. In haar communicatie van 4 januari meldde de minister dat ze momenteel meer dan 700 hectare van de gewenste 1000 hectare 'bijkomend toegankelijk groen' bereikt heeft.

1. Graag ontvang ik per perceel of terrein:
 - a) de precieze ligging,
 - b) de bestemming op het gewestplan en binnen de planning van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB),
 - c) de totale oppervlakte,
 - d) de oppervlakte bos,
 - e) het statuut inzake toegankelijkheid,
 - f) de aankoopprijsvan de van het OCMW van Brussel aangekochte percelen in Halle, Dilbeek en Beersel.
2. Op welke datum werd het contract tussen het OCMW van Brussel en het Vlaamse Gewest voor de aankoop van vermelde gronden getekend? Zijn alle percelen effectief aangekocht? Zo neen, in welke fase van onderhandeling en uitvoering bevinden zich de andere dossiers?
3. Wanneer en op welke manier werd overlegd met de lokale besturen? Met welk resultaat?
4. Hoeveel van de huidige verworven 700 hectare percelen zijn bestemd voor bijkomend, extra bos?
5. Werden andere mogelijkheden om het voortbestaan en de toegankelijkheid van deze bossen te garanderen onderzocht?
6. Voorziet de Vlaamse Regering in budgetten die toelaten om alle bosgebieden die momenteel in eigendom zijn van lokale overheden over te nemen indien die op de markt zouden komen?
7. Een mogelijke meerwaarde van deze specifieke aankoop kan erin bestaan dat het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) werkt aan verbindingen tussen deze bossen en andere grote boscomplexen zoals het Zoniënwoud en het Meerdaalwoud of als bouwstenen in een lokaal landinrichtingsproject. Inzake biodiversiteit kan dit een zeer positieve impact hebben.

Bestaan hiervoor concrete plannen en - vooral - zijn hiervoor budgetten beschikbaar?
8. Zijn er bij de aangekochte terreinen problemen aangaande illegale activiteiten vastgesteld?

ANTWOORD

op vraag nr. 293 van 8 februari 2018

van **ELISABETH MEULEMAN**

1. De betreffende gronden van het OCMW Brussel bevinden zich in de Laarbeekvallei in Dilbeek, het Land van Teirlinck en Schaveys in Beersel en binnen het Plan Boommarter in Halle. De oppervlakte, de ligging en de bestemming vindt u in bijlage 1. Vandaag is 95 ha bebost. Daarnaast heeft 0,5 ha van deze percelen een gemengd gebruik (bos/akker).
Voor geen van deze gronden werd reeds een toegankelijkheidsregeling opgemaakt. De basistoegankelijkheid is er van toepassing en dit betekent dat voetgangers toegang hebben tot alle boswegen. Alleen de gronden aan de Eysingendries (Halle) en het Gasthuisbos en het Begijnenbos (Beersel) zijn vandaag volgens dit principe van basistoegankelijkheid beperkt ontsloten via een aantal aardewegen.
De exacte aankoopprijs is onderdeel van de lopende onderhandeling.
2. De verwerving van deze gronden werd gebundeld in één aankoopdossier, waarover de onderhandeling lopende is. De aankoopakte werd nog niet verleden.
3. Op regelmatige basis wordt overlegd tussen het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de lokale besturen. Zo kan een geplande of gerealiseerde domeinuitbreiding van het ANB mee onderwerp uitmaken van het overleg in het kader van strategische projecten zoals het 'Plan Boommarter' en het 'Land van Teirlinck'. Overleg binnen deze projecten geeft soms aanleiding tot het onderzoeken van strategische aankopen in functie van het realiseren van projectdoelstellingen. De reacties vanuit de betrokken gemeenten over voorliggende aankoop zijn positief.
4. Sinds 2014 heeft het ANB 188 ha effectieve domeinuitbreiding gerealiseerd, waarvan 34 ha reeds bestemd werd voor bijkomend bos. Het bepalen van de concrete gebruiksbestemming van de overige gronden vormt onderdeel van het natuurbeheerplan. De realisatie van deze beheerplannen kan aldus resulteren in bijkomende oppervlakten bos. Voor de realisaties van de gesubsidieerde projecten door partners is geen gedetailleerde informatie over de gebruiksbestemming van de individuele percelen beschikbaar.
5. Het OCMW Brussel nam tot vandaag geen initiatieven om een toegankelijkheidsregeling op te stellen of te investeren in de openstelling van het gebied. Het ANB beschikt over de nodige expertise in natuurbeheer en openstelling van bosgebieden, zodat de aankoop een winst betekent voor het behalen van instandhoudings- en biodiversiteitsdoelen en een wezenlijke en kwaliteitsvolle versterking van het onthaal en de natuurbeleving. Een goed georganiseerd, kwaliteitsvol onthaal via de opmaak van een toegankelijkheidsregeling en investeringen in onthaalinfrastructuur (voorzien van wandelpaden en rustruimtes, inschakeling in ruimere wandelroutes, signalisatie, aanleg van speelzones, ...) staan garant voor een wezenlijke verruiming van het onthaal en de natuurbeleving.
6. Er is geen budget voorzien om alle bosgebieden in eigendom van lokale overheden die op de markt komen, te verwerven. De aankoop van eigendommen van lokale overheden wordt door het ANB in overweging genomen wanneer hierdoor een wezenlijke meerwaarde kan gerealiseerd worden van voor de Vlaamse overheid strategische projecten of doelstellingen.

7. Het ANB investeert reeds in verschillende projecten die de realisatie van ecologische verbindingen als doel hebben.

Sinds 2006 is het Plan Boommarter als een sterk samenwerkingsverband (stad Halle, Natuurpunt, ANB, natuurgidsen Zuidwest-Brabant en Regionaal Landschap P&Z) actief in het gebied ten zuiden van de stadskern van Halle, tussen Zenne en Hallerbos, met als doel het versterken, het verbinden en waar mogelijk en nodig het omvormen van bestaande bos- en natuurkernen. De verschillende partners participeren financieel in het projectsecretariaat en investeren samen in de realisatie van het project.

Het landinrichtingsproject Land van Teirlinck werkt sinds 2010 aan een duurzame inrichting van de open ruimte in Beersel en Linkebeek. De gemeenten, Natuurpunt, het ANB en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) zijn partners in het project dat onder meer de realisatie van een ecologische verbinding tussen de Molenbeekvallei en het Zoniënwood en een bosverbinding tussen het Hallerbos en het Zoniënwood via de Kapittelbeek nastreeft. De budgetten van de landinrichtingsprojecten worden ingeschreven in de werking van de Vlaamse Landmaatschappij en kunnen per jaar variëren.

Via het strategisch project Horizon+ werken de gemeenten Hoeilaart, Overijse en Sint-Genesius-Rode samen met de provincie Vlaams-Brabant en Natuurinvest aan de realisatie van openruimteverbindingen via een geïntegreerde, gebiedsgerichte aanpak. Door bescherming en versterking van de open ruimte in de binnengebieden worden woonwijken en kernen met het Zoniënwood en de IJsevallei verbonden. Dit project spoort samen met het Landinrichtingsproject IJsevallei dat het natuurlijke karakter van de IJse wil herstellen en de groene plekken rond de waterloop met elkaar wil verbinden. Over het geheel van drie jaar beschikt het project Horizon+ over een budget van ongeveer 460.000 euro.

Ook binnen de contouren van de grote boscomplexen wordt gewerkt aan een sterkere ecologische samenhang. Het meest sprekende voorbeeld is wellicht het grootschalige ontsnipperingsproject in het Zoniënwood. Het Life+OZON-project nam daar tal van maatregelen voor een totaal budget van bijna 10 miljoen euro.

8. Er zijn bij het ANB geen problemen aangaande illegale activiteiten gekend.

BIJLAGEN

1. Aankoopdossier gronden OCMW Brussel